

Popularnonaukowe streszczenie projektu

Wnioskowany projekt dotyczy Kościołów Adwentystów Dnia Siódmego oraz Kościołów Prawosławnych w Wielkiej Brytanii i w Polsce. Głównym zagadnieniem badawczym jest to, w jaki sposób te mniejszościowe kościoły Chrześcijańskie konstruuja swoją tożsamość poprzez media. Tożsamość rozumiana jest w projekcie jako proces, w ramach którego jednostka tworzy swoją samoświadomość w odniesieniu do religijnej grupy bądź organizacji (Kościoła). W tym przypadku konstruowanie świadomości oznacza odwołania do religijnych praktyk, dogmatów, tradycji, wartości i norm. Tożsamość jest odczuwaniem przynależności i wspólnoty. W projekcie tym badane jest, w jaki sposób te wspólne wartości i normy kształtowane są przez członków mniejszościowych Kościołów Chrześcijańskich odpowiedzialnych za pracę z mediami. Podstawowym założeniem projektu jest, że ci specjaliści używają mediów (zarówno świadomie, jak i nieświadomie) w celu kształtowania tożsamości religijnej swoich wspólnot. W tym sensie projekt bada związki pomiędzy produkcją mediów a konstruowaniem tożsamości religijnej.

W projekcie analizowane są drukowane i elektroniczne media Kościołów Prawosławnych i Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego. W ramach mediów drukowanych badane są główne gazety i czasopisma każdego Kościoła, pod pojęciem mediów elektronicznych rozumiemy natomiast oficjalne strony internetowe tych Kościołów, jak i związanych z nimi organizacji. W celu zrealizowania naszych założeń badawczych, zebrany materiał poddany jest jakościowej analizie treści, przeprowadzone zostaną także tzw. wywiady epizodyczne z przedstawicielami Kościołów odpowiedzialnymi za pracę z mediami oraz analiza dyskursu. Ważną częścią projektu jest również porównanie wyników badań dotyczących różnych Kościołów i krajów.

Ten sposób podejścia do naszego tematu badań pokazuje, jakie aspekty tożsamości religijnej są kluczowe w procesie jej kształtowania się, a także w jakim stopniu tożsamość religijna uzależniona jest od ogólnonarodowego krajobrazu religijnego oraz od głównych dyskursów dotyczących mniejszości religijnych. Projekt unaocznia również, jakie relacje siły można zidentyfikować w odniesieniu do procesów kształtowania mniejszości religijnych. Wszystko to jest powodem, dla którego podjęliśmy się przeprowadzenia badań: choć kwestia mediatyzacji religii stała się jednym z głównych tematów badań w dziedzinie socjologii religii i religioznawstwa, chrześcijańskim Kościołom mniejszościowym nie poświęcano dotychczas dostatecznie dużo uwagi w badaniach naukowych. Nasza analiza Kościołów Prawosławnych i Adwentystów Dnia Siódmego oferuje nową perspektywę na związane z mediami procesy kształtowania się tożsamości. Komparatystyczne podejście do zbadania tych procesów wśród dwóch różnych Kościołów Chrześcijańskich w dwóch europejskich krajach umożliwi nam naświetlenie ogólnych schematów przebiegu tych procesów oraz analizę funkcji mediów wymienionych Kościołów w Polsce i Wielkiej Brytanii. W ten sposób projekt wypełni lukę w dotychczasowych badaniach w dziedzinie religioznawstwa i socjologii religii.